

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 299. szám
1990. november 26., hétfő

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára 4,30 forint

Magyar olaj a Barátság-vezetéken? Ne a valutázók diktáljanak!

Merénylet az egyiptomi–izraeli határon — ENSZ-határozatra várva — Lengyel elnökválasztás: második forduló

Az Öbölre figyelő világ Bush elnök legutóbbi megnyilatkozásából arra következtethet, hogy növekedett az esélye egy katonai beavatkozásba is belenyugvó ENSZ-határozatnak. A térség vezető híre azonban az egyiptomi–izraeli határról érkezett, ahol négy halálos áldozatot is követelt egy fegyveres merénylet. Margaret Thatcher székére pályázók harmas befutója a különböző elképzelések mellett egyben nagyon is közös álláspontot képvisel. A „Vaslady” pozícióját megingató közműfejlesztési fejadó felülvizsgálatát egybehangzóan ígérik. Szegény hazai önkormányzatok, itt állnak, nyakukon a helyi adókkal.

Íthton folytatódni látszanak a személyi változások a parlamenti pártok vezetőségeiben. Legutóbb Lezsák Sándor (MDF) jelentette be csomagolási szándékát. Szegedi hír, hogy több évtizedes-szünet után újraéled a Duñonics András nevét viselő társaság.

Magyar energiaigény — szovjet ajánlat

Szeretnénk fenntartani azt a lendületet, amelyet a Gorbacsov–Antall találkozó adott a magyar–szovjet gazdasági együttműködés további alakításához — mondotta Bod Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszter, aki gazdasági delegáció élén utazott a Szovjetunióba. Célja, hogy a tárgyalások során immár világossá váljék: melyik szervezet, miért felelős és miben, kivel tudunk megállapodni. A Szovjetunióban ugyanis számos üzleti lehetőség van, ám az utóbbi hónapokban ezek feltárását nehezítette, hogy nem világos: az egyes termékek felett melyik minisztérium rendelkezik, s nem tisztázott a kiegyenlítés módja, formája sem.

A legfontosabb termékeket a központi minisztériumok osztják el, így e területeken vannak partnereink, a szá-

munkra felajánlott mennyiség azonban nem elegendő, főként a kőolajat és az áramot illetően. Kőolajból a központi felajánlott listán csak egymillió tonna szerepel. A magyar gazdaság igénye ennél jóval nagyobb — négy-ötszörös. Az áramot tekintve a mostani elképzelés szerint ugyancsak jelentősen elmarad a szovjet ajánlat az igényeinktől.

A mindkét ország számára szükséges, átmeneti rossz megoldást jelentő barter-kereskedelem erőteljes fejlesztését is megnehezíti az, hogy a Szovjetunióban jelenleg három szinten is folyik a gazdálkodás. Például a központi szovjet hatóságok által rendelkezésre bocsátott olaj mellett e nyersanyag fölött a köztársaságok is rendelkeznek bizonyos kerettel, és van egy a vállalatok által kiosztható mennyiség is. A

központi hatóságok ugyanakkor nem veszik jó néven, ha ezekre az erőforrásokra a vállalatok barter-, azaz cse-reügyleteket kötnek.

A tárgyalásokon részt vesz néhány nagyipari vállalat és tröszt képviselője is, nem titkoltan azért, mert van néhány olyan magyar gépipari cikk, amely iránt nagy a kereslet a Szovjetunióban. Jó lehetőségünk van a magyar elektronikai cikkek értékesítésére is, ám a kiépített magyar kapacitások jelentős részére a korábbi partnerek nem tartanak igényt. A legfontosabb kérdés e témában: megállapodni a feltételekről, vagyis, a mi exportunk elmentételezéséről.

A Szovjetunió területén vannak föl nem tárt, vagy föltárt, de művelésbe még nem vett olajmezők. E területeken lehetőség nyílik külföldi, így magyar vállalkozók számára — ez hazánk esetében az OKGT —, hogy olajat termeljenek ki, és annak egy részét megtartsák. Ugyanakkor a szovjet fél érdeklődik a magyarországi olajkincsek iránt is. Van ugyanis olyan technológiájuk, amelyet nálunk még nem alkalmaznak, ilyen például az úgynevezett vízszintes fúrás. Emellett felmerült a harmadik piacon való közös megjelenés gondolata is.

A BT-ülés előtt amerikai diplomáciai erőfeszítések

Az amerikai kormány rendkívüli diplomáciai erőfeszítésekkel valószínűleg elérte, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa a jövő héten határozatban ad lehetőséget az Irak elleni katonai lépésekre.

James Baker amerikai külügyminiszter az elmúlt 10 napban az BT 15 tagországa közül 12 képviselővel tárgyalt. Habár ellentétes vélemények is hallhatók, a jelek szerint mégis remélheti, hogy a testület olyan határozatot fogad el, amely adott esetben katonai támadást is lehetővé tesz Irak ellen, ha az nem vonul ki az

augusztus elején megszállt Kuvaitból.

A határozatnak — legalábbis egyelőre — csak elvi jelentősége van. Az amerikai kormány eleve jelezte, hogy a további, nagymértékű csapaterősítések után legkorábban január közepén lesz abban a helyzetben, hogy hadműveletet indítson. Ám, tekintettel arra, hogy az amerikai törvényhozás, a közvélemény többsége ellenzi a támadást, teljesen nyílt kérdés, hogy rászánja-e magát a Bush-kormány az offenzívára vagy sem.

(Az összeállítás a 2. oldalon folytatódik.)

Balogh Lászlót, a Magyar Televízió szegedi körzeti stúdiójának operatőrét — akit az év végi romániai események tudósítójaként is megismerhettünk — nem várt támadás érte Szegeden.

— Úgy kezdődött, hogy a karácsonyi előkészületekről forgattunk anyagot, és a Nagyrúház passzázssorán is csináltunk egy-két képet. Legnagyobb meglepetésemre a nyüzsgő tömegből két férfi és egy nő váratlanul nekem támadt. Föllépésük rendkívül agresszív volt. Először leöntöttek sörrel, majd megfenyegettek, s azt mondták: azonnal tároddjak el onnan.

— A felvett anyag szerint támadói, akik végül 5001-es (tehát a legerősebb) gáz-spray-vel szembefújták, molesztálták, a naponta arra járók számára is ismerősek lehetnek, hiszen rendszeresen ott valutáznak...

— Megütöttek, lökdöstelek...

— Eközben kamerájával mindezt rögzítette.

— Igen, elhatároztam, bármi történjék, nem szakítom meg a felvételt. Úgy gondoltam, jogom van a rám bízott munkát elvégezni, emellett — s ennek ellenére — nem tehettem arról, hogy a Nagyrúház környékén valutázók üzletmenetét úgy-mond megzavartam...

— Annak ellenére, hogy a történetek után nem szabad-

(varga)

Megszűnt pártirányítás — megkönnyebbült ügyészek

Interjú Györgyi Kálmánnal

Pénteken a Csongrád Megyei Főügyészség vendége volt Györgyi Kálmán, a Magyar Köztársaság legfőbb ügyésze. Ezt az alkalmat használtuk ki, hogy interjút készítsünk vele.

— Legfőbb ügyész úr! Minek köszönhető, hogy Szegeden üdvözölhetjük?

— Fontos feladatomnak tekintem, hogy megismerkedjek a megyei, s amennyire időm engedi, a városi ügyészségek munkájával, munkatársaival. Országjárásom során most éppen Szeged és Csongrád megye követtezt. Huszonhat évi egyetemi működés után jöttem el ügyésznek, így hát, azok többsége, akikhez látogatába megyek, ügyészi ismeretekben tapasztaltabbak, mint én. Nemcsak ismerkedni, hanem tanulni is megyek, amikor az ügyészségeket járom. Emellett pedig az ügyészi szervezet várható reformjával kapcsolatos kérdésekről is véleményt cserélek a kollégákkal.

— Működése óta a legfőbb ügyész neve talán a — nem egészen pontos kifejezéssel — taxis blokádnak néven ismertté vált cselekmények után került szóba legtöbbször. Az eseményekről elhangzott nyilatkozatai egy másnak tökéletesen ellentmondóan kaptak nyilvánosságot. Mi is a valódi álláspontja?

— Az egyetlen és valódi álláspontomat egy, a legfőbb ügyészségen tartott sajtótá-

lékoztatón fejtettem ki. Egy kérdésre válaszolva — kíván-e az ügyészség eljárásokat kezdeményezni a taxis blokádnak miatt? — részleteztem, egyrészt miért voltak jogellenesek a kritikus napok cselekményei, másrészt viszont elmondtam azokat a szempontjaimat, amelyek miatt nem kívánok eljárást indítani. A rádió tudósítója az első rész után kiment a teremből, s ezek után a krónikában az hangzott el, hogy a legfőbb ügyész eljárást kíván indítani a blokádnak résztvevői ellen. Másnap föl hívtam a rádiót, s kértem, közöljék a nyilatkozatomat, aminek a lényege az volt, hogy a hír friss, de nem igaz.

— Hogy ítélte meg egyébként magát a demonstrációt?

— Úgy gondolom, fiatal demokráciank a megalkotott sarkalatos törvények között büszke lehet az új gyűlékezési törvényre. A gyakorlati alkalmazásából ez volt az első komoly vizsga, s nem állíthatom, hogy ezen jól szerepeltünk volna. A blokádnak ugyanis egyértelműen a törvény megszegésével valósult meg.

— Azokban a napokban az is elhangzott, önnek hivatalból kell vizsgálatot indítania, ha valamilyen jogsértés jut a tudomására.

— A magyar jogrendszer az olyan jellegű társadalmi, (Folytatás a 2. oldalon.)

Szomszédoltak a katonák

Budapesti tárgyalásukat követően, szombaton délelőtt — a sűrű köd miatt kétórás késéssel — érkeztek a vásárhelyi gépesített dandár laktanyájába a román hadsereg és a Magyar Honvédség vezérkari főnökei. A látogatásra a román katonai küldöttség kérésére a kölcsönös nyíltság jegyében került sor. Ennek megfelelően a harmadik gépesített hadtest és a Bercsényi Miklós laktanya parancsnoka eddig hadititokszámba menő adatokat tárt fel, s a kérdésekre válaszolva részletesen beszámolt a Magyar Honvédség átszervezésének és kiképzésének újonnan készült tervezetéről. Borsits László altábornagy vendége, Vasile Ionel vezérezredes, aki november 23-a és 25-e között — a Honvédelmi Minisztérium meghívására — hivatalos látogatáson Magyarországon tartózkodott, nem titkolt kíváncsisággal szemlélte meg a dandár arzenálját. Kíséretének érdeklődését leginkább a VTR—80 jelzésű, 8 kerekű páncélozott harci járművű kellett fel.

A román hadsereg vezérkari főnöke végül viszont látogatásra és a temesvári laktanya megtekintésére invitálta vendéglátóit.

